

.....

Vitello skal have en papfar

.....

Af Kim Fupz Aakeson og Niels Bo Bojesen (illu.)
Gyldendal 2010

Skab læseglæde

Vi anbefaler, at I arbejder med bogen over tre uger. Læsegruppen mødes to gange om ugen. Tre af gangene læser I bogen. Hver læsning er forskellig – se ”Huskersedler til oplæsning” i faghæftet eller på de fire inspirationsark.

Boghæftet er til inspiration. Vær opmærksom på børnegruppens nysgerrighed og energi ift. den enkelte bog. Styrk dialogen med børnene, og lav aktiviteter, som bygger videre på deres interesser. Bogen danner afsæt for samtalen, men må aldrig være en begrænsning for dialogen.

Før I går i gang med at læse

Nogle børn har brug for at spore sig ind på bogen, inden I åbner den.

Det kan I gøre ved, at de møder og bruger bøgernes ord og begreber gennem sanselige aktiviteter og dialog.

- Se tegnefilmen Vitello skal have en papfar på Appen Filmcentralen/For de yngste.

Sprogstrategi

Når børn får mulighed for at bruge sproget aktivt, tilegner de sig hurtigere sproget. Børn lærer lettere, når de er motiverede. Derfor er det vigtigt at finde ind til børnenes interesser, så vi kan tage afsæt i dem, når nye ord skal læres.

Gode ord

De gode ord er karakteriseret ved, at de kan konkretiseres, visualiseres og/eller dramatiseres. Begynd altid med at spørge børnene, om nogen af dem kender ordet og kan fortælle eller vise, hvad det betyder. Arbejd med de gode ord i alle tre bogsamtaler. Variér ved, at børnene anden og tredje gang skiftes til at forklare ordene.

1. Større

Konkretisér med genstande i forskellige størrelser, fx sten.

2. Baldre

Konkretisér ved at baldre et tomt syltetøjsglas eller lignende.

3. Ruske

Dramatisér ved at ruske børnene. Lad også børnene prøve at ruske dig.

4. Uvorn

Dramatisér ved at opføre dig uartigt. Fortæl, at uvorn er et gammelt ord, der betyder det samme som fræk, slem og uartig.

5. Klinke glas

Konkretisér med to glas. Anvend også udtrykket under måltider.

6. Plage

Så skal der plages! Find på forskellige ting at plage om.

7. Vindueskarm

Visualisér ved at finde vindueskarme i institutionen. Prøv også at sidde i dem, hvis I kan.

8. Tavs

Dramatisér. Tal også om det modsatte af at være tavs. Skift mellem at snakke og være tavse. Kender børnene mon andre ord for at være tavs?

9. Garage

Visualisér med billeder på en iPad. Find også garager på en gåtur. Tal med børnene om, at garager kan have en port, der kan åbnes og lukkes. Hvorfor er det smart at have sin bil i en garage?

10. Kinden

Konkretisér. Prøv at bide dig i kinden ligesom Vitello.

Spørgsmål til bogsamtale

Bogen er afsæt for samtalen, men vær nysgerrig på, hvad der optager børnene, og lad samtalen følge deres interesser. Husk, at alle svar er rigtige svar, så gem gerne "nej" af vejen. Start med helt åbne spørgsmål.

- Var der noget, du godt kunne lide i bogen?
- Var der noget, du ikke kunne lide i bogen?

Hvis der er brug for at hjælpe samtalen på vej, kan du spørge til mere konkrete ting. Nogle børn kan have brug for at pege på bogens illustrationer som svar på spørgsmål.

- Er der nogen af jer, der har en papfar, en papmor eller papsøskende? Gad vide, hvorfor man kalder det en papfar? Hvad synes du om at have en papfar/papmor/papsøskende?
- Hvorfor kastede Vitello jordklumper og sten efter børnene? Synes du, det var en god idé? Hvad mon der ville være sket, hvis han havde ramt dem? Hvad synes du, Vitello skulle have gjort i stedet for?
- Gregers vil vide, hvor Vitello bor. Kender du din adresse?
- Hvorfor mon Gregers stopper med at være sur, da han taler med Vitellos mor?
- Hvorfor er Vitello tavs under morgenmaden? Har du en idé til, hvad han kunne gøre i stedet for?
- Vitellos kæreste hedder Kamma. Har du prøvet at have en kæreste?
- Vitello bruger mange bandeord. Hvilke bandeord kender du? Hvad synes dine forældre om, hvis du bander?

Ideer til leg

- Saml sten på legepladsen, og øv jer i at ramme dem i en spand.
- Kør racerløb på jeres cykler eller mooncars. Brug udtrykket "At give den gas".
- Sorteringsleg. Få børnene til at hjælpe med at finde to ens genstande i forskellige størrelser fx bolde, biler, sko, klodser. Sortér genstandene i størrelser, og spørg, hvilken genstand der er større end den anden.

LæseLeg derhjemme

Opfodr forældrene til at øve deres adresse med børnene. Sammen kan de tegne deres bolig.

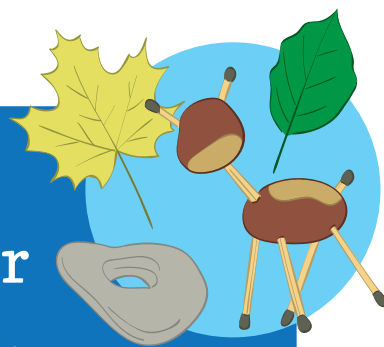
Musikalske aktiviteter

- Lyt til italiensk musik.
- Lyt til *Bandeordssangen* med Hr. Skæg.
- Syng *Kom ud og lege* med fokus på, hvad man kan lave på en legeplads.
- Syng *Jeg hamrer, jeg banker, jeg bygger en bil*.

Kreative aktiviteter

- Tegn Gregers' røde sportsvogn.
- Lav blomsterbuketter af silkepapir og piberensere.
- Lad børnene male spor med legetøjsbiler.

Samtale om illustrationer

- Tal om, hvordan illustrationerne viser Vitellos humør.
- Find opslaget, hvor Gregers og Vitellos mor kysser. Hvordan lyder det, når man kysser? Hvordan synes I, Vitello ser ud til at have det? Hvorfor vil Vitello mon ikke have en papfar?
- Find illustrationen, hvor Vitello og Kamma sidder i sportsvognen. Hvad er det, der skal fikses, før den kan køre?
- Find opslaget med Vitello og slikposen. Vitello får en pose slik af Gregers. Hvad for noget slik kan du lide? Er der noget slik, du ikke bryder dig om?

Bøger jeg kender-bog

Giv hvert barn sin egen notesbog. Den kan bruges som evalueringsredskab, dialogstarter samt i overgange. Det er sjovt for børnene at se tilbage på, hvad de har læst.

1. Indsæt et lille udprint af bogforsiden.
1. Giv bogen stjerner.
1. Tegn en tegning.

Bogklog

Bogklog er spørgsmål, der fungerer som oplæg til små samtaler, hvor I sætter fokus på forskellige aspekter ved bogens ord. Formålet er at bidrage til, at ordet lagres i børnenes ordforråd. Leg bogklog som afslutning på arbejdet med bogen.

1. Ordet papfar er lavet af to ord - hvilke to?
2. Hvis man baldrer et vindue, hvad sker der så med det?
3. Hvor mange stavelser er der i Vitello?
4. Er en herre en mand eller en dame?
5. Hvad er antonymet til billigt?
6. Det hedder en dreng og mange ...?
7. Find et ord, som betyder næsten det samme som uvorn.
8. Vis, hvordan man nynner.
9. Hvad kan du med et ord kalde vingummi, lakrids og chokolade?
10. Hvilket ord passer ikke til de andre: Superman, Fedtmule, Spiderman?
11. Hvad betyder ordet tavs?
12. Vis, hvordan man sniger sig af sted.
13. Find et ord, som næsten betyder det samme som ulovligt?
14. Hvad betyder ordet lurede?
15. Hvad rimer på plage?
16. Hvilken farve, synes Vitello, er en tøsefarve?

Sætninger til at gentage

I kan fx prøve at sige sætningerne i kor, rappe, hoppe eller klappe dem.

- Det der er mit vindue.
- Næste dag nynnede mor i vilden sky, mens hun lavede aftensmad.
- Vitello bandede sine bedste bandeord.